

A gazdasági korrupciós bűncselekmények hatályos szabályozás a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényben

A 2013.07. 01-jén hatályba lépett új Btk. a korrupciós bűncselekményeket immár önálló fejezetben, a XXVII. Fejezet tárgyalja a korrupciós bűncselekményeket. Egy fejezeten belül, a védett jogtárgyon belüli specialitásra figyelemmel szabályozza a gazdasági-, hivatali és hatósági korrupciós bűncselekményeket, önálló alcímek alatt szabályozva az aktív vesztegetést „vesztegetés”, és a passzív vesztegetést „vesztegetés elfogadása” megnevezéssel.

I.1 Az aktív gazdasági vesztegetés

A szakirodalom által aktív gazdasági vesztegetésként meghatározott bűncselekmény törvényi tényállását vesztegetés alcím alatt a Btk. 290. §-a határozza meg:

290. § (1) Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek vagy rá tekintettel másnak azért ad vagy ígér jogtalan előnyt, hogy a kötelességét megszegje, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztés, ha az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

(3) A büntetés

a) az (1) bekezdés esetében egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés esetében két évtől nyolc évig

terjedő szabadságvesztés, ha a vesztegetést bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint büntetendő, aki a vesztegetést külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

A bűncselekmény **védett jogi tárgya** a közélet, a gazdasági és a társadalmi kapcsolatok tisztasága.

A bűncselekmény **elkövetési tárgya** a jogtalan előny. A 2001. évi CXXI. törvény módosította az előnyt, jogtalan előnyre.¹ A **jogtalan előny lehet vagyoni, személyes, vagy akár erkölcsi jellegű, illetőleg ezek kombinációi**, a lényege hogy az elkövető, vagy akár vele kapcsolatban álló más, harmadik személy közvetlenül vagy közvetve kedvezőbb helyzetbe kerül az előny átadását megelőző időponthoz képest. A vagyoni előny jellegéből adódóan jellemzően lehet pénz, de lehet pl. akár kölcsön nyújtása, tartozás elengedése, árengedmény nyújtás, foglalkoztatás, magasabb fizetéssel járó munkakör, beosztás nyújtása. Így kombinálható személyes előnnyel is, hiszen a magasabb beosztás nem csak több pénzt jelenthet, hanem számos egyéb személyes előnyt is. Személyes előny példaként szokás kiemelni a szexuális kapcsolat létesítését, amely létrejöhet az „ügyféllel” is, de akár mással is. Erkölcsi jellegű jogtalan előny lehet pl. a kitüntetés, elismerés adása. A vagyoni jellegű jogtalan előny tekintetében le kell szögezni, hogy amennyiben a Btk. XXVII. Fejezete szerinti korrupciós bűncselekmény valamelyikének elkövetése során a passzív vesztegető az aktív vesztegetőtől a vagyoni előnyt megszerzi, vele szemben arra, mint a

---

¹ 2001. évi CXXI. törvény 38–39. §

bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra a Btk. 74. § (1) bekezdés a) pontja alapján vagyonekobbzást kell elrendelni. A Btk. 74. § (1) bekezdésének f) pontjára figyelemmel az ígért vagyoni előny tárgyára is vagyonekobbzást kell elrendelni. A passzív vesztegetővel szemben azonban nem lehet vagyonekobbzást elrendelni, ha a bűncselekmény elkövetése révén, vagy azzal összefüggésben nem szerezte meg a vagyoni előnyt; ilyenkor az intézkedést az ígért vagyoni előny tárgyára az aktív vesztegetővel szemben kell alkalmazni. Az ígért vagyoni előnyre a vagyonekobbzás elrendelésének azonban az aktív vesztegetővel szemben is csak akkor van helye, ha az ígért vagyoni előny tárgya az elkövetést megelőzően az elkövető rendelkezésére állt, és azt bizonyítottan arra szánta, hogy vagyoni előnyként a passzív vesztegetőnek juttassa. Amennyiben az aktív vesztegető birtokából már kikerült a vesztegetésre szánt vagyoni előny, de az még nem került a passzív vesztegető birtokába, a vagyonekobbzást a Btk. 74. § (1) bekezdésének f) pontja alapján az ígért vagyoni előny tárgyára az aktív vesztegetővel szemben kell elrendelni. Nincs helye a Btk. 74. § (1) bekezdés f) pontja alapján az ígért vagyoni előny tárgyára vagyonekobbzás elrendelésének, ha annak tulajdonosa nem az elkövető, kivéve, ha a tulajdonos az elkövetésről előzetesen tudott.² A vagyonekobbzás egyetemleges alkalmazásának nincs helye; azt a társtettesek mellett a részesekkel – a felbujtóval, a bűnsegéddel – szemben is külön-külön kell alkalmazni arra a vagyonra, amelyhez a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben jutottak.³

Az egyébként nem kötelező, ám a bírói gyakorlat számára kétségtelenül igazodási pontot képező büntető kollégiumok vezetőinek 2002. május 27-i álláspontja arra mutatott rá, hogy ennek nincs jelentősége, mivel az előnynek

---

² 78. BK vélemény a vagyonekobbzás elrendeléséről a korrupciós bűncselekmények kapcsán

³ 95. BK vélemény a vagyonekobbzás egyetemleges alkalmazásának tilalmáról, illetve a részesekkel szembeni alkalmazásáról

eddig is jogtalanak kellett lennie.⁴ „Az előny jogellenessége teszi az előnyt tényállásszerűvé, így bűncselekményt létesítő jelentősége van.”⁵

A jogtalan előny gyakorlati értelmezése a gazdasági vesztegetés kapcsán kiemelt jelentőséggel bír az ún. hálapénz adásának büntetőjogi megítélése kapcsán. A Kúria EH 2015.09.B27 szám alatt közzé tett döntésében iránymutatóul kifejtette, hogy hálapénz az a juttatás, amelyet az egészségügyi szolgáltatás igénybevételét követően a beteg vagy hozzátartozója hálája, köszönete jeléül a szolgáltatásban közreműködő egészségügyi dolgozónak nyújt. Ebből viszont egyértelműen következik, hogy az előre - az egészségügyi ellátás, gyógykezelés megkezdése előtt - adott előny nem hálapénz, és az sem, amelyet a beteg nem saját elhatározásából, nem önként szolgáltat.

Hollán Miklós szerint a jogalkalmazónak az előny jogtalanságának vizsgálata során vizsgálnia kell, hogy fenn áll-e formális- vagy materiális jogellenesség hiánya,⁶ így pl. nem jogtalan (így nem tényállásszerű) az az előny, amely megfelel a lobbitevékenységről szóló 2006. évi XLIX. törvény 24. § (2) bekezdésének.⁷

A bűncselekmény **passzív alanya** akkor jön szóba, ha a vesztegetés elfogadása nem jön létre.⁸

---

⁴ „Kollégiumvezetők álláspontja a Btk.-t módosító novella (a 2001. évi CXXI. törvény) egyes rendelkezéseinek alkalmazásával kapcsolatos jogértelmezési kérdésekben” c. dokumentum, Bírósági Határozatok 2002. évi 10. szá

⁵ Lásd! Legf. Bír.Bf.III.170/1998/5

⁶Hollán Miklós: Molnár Csaba vesztegetési ügye: még egyszer az előny jogtalanságáról. Kritikai megjegyzések Gál István László elemzése kapcsán, JeMa 2010/3. szám

⁷ 2006. évi XLIX. törvény 24. § (1) A lobbista - az adott szervnél folytatott lobbitevékenység során vagy annak körén kívül - nem adhat, nem ajánlhat fel és nem közvetíthet a közhatalmi döntést hozó szerv vagy annak tagja, munkatársa részére semmilyen előnyt.

(2) Nem minősül az (1) bekezdés szerinti előnynek a lobbista által a közhatalmi döntést hozó szerv számára egy megbízáshoz kapcsolódóan egy alkalommal nyújtott, a kötelező legkisebb munkabér egytizedét meg nem haladó összegű, a személyi jövedelemadóról szóló törvényben meghatározott reprezentáció.

⁸ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Hatodik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018, 488.o.

A bűncselekmény **elkövetési magatartása a jogtalan előny adása, vagy ígérete, amely gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy működésével kell összefüggnie.**

Az előny adása kapcsán ki kell emelni, hogy nem feltétele a bűncselekmény megvalósulásának, hogy a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy vagy rá tekintettel más személy a jogtalan előnyt át is vegye, elfogadja, valamint, hogy kötelességét megszegje. Az aktív vesztegető felelőssége független a passzív vesztegetőtől. Az előny utólagos átadása kapcsán a Kúria ugyan a hivatali vesztegetés kapcsán végzett iránymutató jogértelmezést, de az ebben kifejtettek értelemszerűen vizsgálandóak –természetesen konkrét ügyek történeti tényállásainak megfelelően-:

„Az aktív és passzív vesztegető tényállásszerű vesztegetési cselekményei - eltérően az 1978. évi IV. törvény rendelkezéseitől - nem teljes terjedelemben alkotják ugyanannak a korrupciós kapcsolatnak - az előny adásával, ígéretével szemben az adott vagy ígért előny kérésével, elfogadásával vagy az ezeket a magatartásokat tanúsítóval egyetértéssel - szimmetrikusan teljessé váló korrupciós kapcsolat egymást kiegészítő, szemben lévő két. A korábbi Btk. (1978. évi IV. tv.) alapján a jogtalan előny átadója és elfogadója az előny átadásának befejezettségével egyaránt bűncselekményt valósított meg. Az új Btk. szerint az előny elfogadója továbbra is bűncselekményt követ el - hivatali működése alatti és azt követő előny elfogadása esetén is -, az előny átadója viszont a hivatalos személy hivatali működésének befejezése után csak akkor, ha a hivatalos személy tevékenységének befolyásolására vonatkozó elhatározása bizonyított, mert a jogalkotó a "befolyásolni törekszik" tényállási elemmel jövőbe mutató célzattal egészítette ki a törvényi tényállást. Ha a hivatalos személy (passzív vesztegető) a működése közben megszegi kötelezettségét és *az aktív vesztegető a működés befejezése után ad előnyt, akkor az aktív oldalon cselekvő elkövető nem feltétlenül bűnös.* Amennyiben bizonyított, hogy az aktív vesztegető már a hivatalos személy

működése közben elhatározta a jogtalan előny későbbi juttatását, és ezt a szándékát kifejezte, akkor az aktív oldalon álló elkövető cselekménye is tényállásszerű, *ellenkező esetben pusztán az előny önkéntes utólagos adása nem valósít meg bűncselekményt.* Az anyagi jogban bekövetkezett törvényi változás lényege tehát, hogy az ügyintézés lezárását követően történt előny adása differenciált megítélés tárgyává vált. *Az ügyintézés lezárását követően az előny adása a célzat megállapíthatóságától vagy hiányától függően valósíthat meg bűncselekményt vagy - jóllehet aktív, ám - nem büntetendő magatartást.* Az előny utólagos juttatása - kizárólag az átadó részéről - akkor nem bűncselekmény, ha nem lehet arra következtetni, hogy ezt az ügyfél a hivatalos személy éppen folyamatban lévő vagy jövőbeni tevékenységének befolyásolása célzatával adja. A hivatalos személy általi elfogadás - akár hatósági működésének befejezése után is - mindenképpen passzív vesztegetés, tehát bűncselekmény.”⁹

Az előny ígérete, az előny jövőbeli adásának kilátásba helyezését jelenti. Az irányadó bírói gyakorlat szerint e bűncselekmény önmagában, a jogtalan előny ígéretével már megvalósul. Ugyanakkor az előny ígérete kapcsán azt mégis fokozottan és objektíven, tehát az előnyt felajánló szándékától függetlenül kell eldönteni, hogy az aktív vesztegető által felajánlottak valóban a korábbinál kedvezőbb helyzetet teremtenek-e a megvesztegetett (passzív vesztegető) körülményeiben. A Fővárosi Ítéltábla 3. Bf. 54/2006. sz. ítéletében (közzé téve: BH 2007.3.76. számú eseti döntésként) ugyan hivatali vesztegetés ügyében, de minden korrupciós bűncselekmény vonatkozásában értelmezhetően rámutatott, hogy „a vádlottnak az a kijelentése, hogy nem lesz hálátlan, az előny ígéretének nem tekinthető. A bírói gyakorlat szerint előnyön a korábbinál kedvezőbb helyzetet kell érteni, amely természetesen nem csak anyagi, hanem egyéb formában is megnyilvánulhat. A vádlott azon kijelentése, hogy "nem lesz

---

⁹ EH 2018.13

hálátlan", legfeljebb előkészületi cselekményként értékelhető - hiszen a vádlott ajánlkozik egy később általa megvalósítandó cselekményre -, amely azonban a vesztegetés esetében nem büntetendő. Hiányzik továbbá az előnnyel kapcsolatban az a tényállási elem is, hogy az ígért előnynek "jogtalannak" kell lennie, mert ellenkező esetben bűncselekmény nem valósul meg. Megállapítható előny hiányában ez a vizsgálat sem végezhető el, a vádlotti cselekmény tehát nem bűncselekmény.”

A gazdálkodó szervezet fogalmát a Btk. 459. §-ának (1) bekezdésének 8. pontja meghatározza:

a polgári perrendtartás szerinti gazdálkodó szervezeten kívül az a szervezet is, amelynek gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataira a polgári perrendtartás szerint a gazdálkodó szervezetre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni. A Btk. fogalom tehát részben visszautal a Pp. rendelkezésére, konkrétan a Pp. 7. § (1) bekezdés 6. pontjában meghatározott fogalomra.¹⁰ A gazdálkodó szervezet „részére vagy érdekében tevékenységet végző személy” meghatározás nyelvtani értelmezéséből következik, hogy az tágabb kört jelent, mint az adott gazdálkodó szervezett dolgozója, vagy tagja, éppen ez volt a jogalkotó célja a tényállás újra szabályozásával. Azaz az új meghatározás nemcsak a munka, vagy tagsági viszonyon alapuló, hanem egyéb szerződéses kapcsolatokra is vonatkozik. A gazdálkodó szervezet „részére vagy érdekében tevékenységet végzők” kötelezettségeit jogszabályok, ezen alapuló belső szabályzatok, munkaköri leírások, szerződések szabályozzák. Ha ezen

---

¹⁰ A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 7. § (1) bekezdés 6. pont: gazdálkodó szervezet: a gazdasági társaság, az európai részvénytársaság, az egyesülés, az európai gazdasági egyesülés, az európai területi társulás, a szövetség, a lakásszövetség, az európai szövetség, a vízgazdálkodási társulat, az erdőbirtokossági társulat, a külföldi székhelyű vállalat magyarországi fióktelepe, az állami vállalat, az egyéb állami gazdálkodó szerv, az egyes jogi személyek vállalata, a közös vállalat, a végrehajtói iroda, a közjegyzői iroda, az ügyvédi iroda, a szabadalmi ügyvivői iroda, az önkéntes kölcsönös biztosító pénztár, a magánnyugdíjpénztár, az egyéni cég, továbbá az egyéni vállalkozó, emellett gazdálkodó tevékenységével összefüggő polgári jogi kapcsolataiban az állam, a helyi önkormányzat, a költségvetési szerv, jogszabály alapján a költségvetési szervek gazdálkodására vonatkozó szabályokat alkalmazó egyéb jogi személy, az egyesület, a köztestület, valamint az alapítvány;

kötelezettségek jogilag nem kényszeríthetők ki, teljesítésükhöz közérdek nem fűződik, úgy tényállásszerűségről nem beszélhetünk. Ebből következően azok a társadalmi szervezeti és egyesületi tagságból eredő kötelezettségek, amelyek kizárólag az alapszabályokon alapulnak, jogi szempontból irrelevánsak, ezért nem vezethetnek vesztegetés megállapítására.¹¹

A bűncselekmény **alanya** bárki lehet.

A bűncselekmény csak **szándékosan**, a **célzatra tekintettel csak egyenes szándékkal követhető el**. Ez a célzat a kötelességszegés, az elkövető az adott szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy kötelességszegéséért kell adja vagy ígérje a jogtalan előnyt.

A **kötelességszegés** alatt az adott szervezetre vonatkozó jogszabályokban és belső normákban előírt lényeges, az ügy érdemére kihatással lévő szabályok megszegését kell érteni. Nem jelent kötelességszegést olyan belső vagy más ügyviteli jellegű szabályok megsértése, amelyek jogilag nem szabályozottak. A törvény tartalmazza a Btk. 300/A. § (1) bekezdésben írt azon kiterjesztő értelmező rendelkezést, amely szerint kötelességszegés a kötelességnek előny adásához kötött teljesítése is, tehát amikor a passzív vesztegető döntése egyébként megfelelt a vonatkozó jogilag kikényszeríthető szabályoknak, csak nem biztos, hogy ugyanazt a döntést hozta volna meg az adott előny nélkül is.

A bűncselekmény **minősített esete** ha az elkövetési magatartást a gazdálkodó a szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el. A gazdálkodó szervezet **önálló intézkedésre jogosultja** az, aki az adott szervezet működését irányítja, az azzal

---

¹¹ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Hatodik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018, 489.o.

kapcsolatban álló személyek jogait és érdekeit érintő lényeges kérdésekben dönthet. Az ilyen személy hatáskörébe tartozik a gazdálkodó szerv egésze vagy valamely meghatározott része működésére kiható döntés a gazdálkodás (tevékenység) kereteit, módját, az erőforrások mikénti felhasználását illetően. Ehhez képest a minősített eset körében tettesként felelhetnek nemcsak a szervezet vezetői, de azok is, akik akár a szervezet kialakított belső rendje (szabályzatai), ügyrendje stb., akár a vezetők által rájuk ruházott hatáskörben - felsőbb jóváhagyás nélkül - dönthetnek bizonyos kérdésekben. Büntetőjogi szempontból vizsgálva tehát az önálló intézkedésre jogosultság nem feleltethető meg csupán az önálló döntési vagy aláírási joggal. Ahhoz ugyanis az is egyértelműen elegendő, hogy az érintett személy a pozíciójából adódóan befolyást tudjon gyakorolni a döntési folyamatra. Ugyanakkor rendkívül fontos, hogy mindig ténylegesen, mégpedig a konkrét vesztegetéssel érintett ügyben - nem pedig általánosságban - megillető jogokat figyelembe véve kell elbírálni, hogy önálló intézkedésre jogosultnak tekinthető-e valaki vagy sem. Önmagában a munkakör megnevezéséből vagy egy adott szervezeten belüli vezetői beosztásból ugyanis nem következik egy adott ügy mikénti elintézésére vonatkozó (döntési, ellenőrzési, irányítási) jogosultság. Ugyanakkor valamely személy által a döntéshozóra, a konkrét ügyben döntésre jogosult személyre gyakorolt befolyásnak - pusztán a befolyásolás lehetőségéből fakadóan - általánosságban jelentőséget tulajdonítani, önmagában véve kiterjesztő értelmezés lenne. Súlyosabb megítélést eredményező minősítő körülményt, - konkrétságot nélkülöző - értelmezéssel nem lehet (büntetőjogi felelősséget tágító módon) kitölteni. Az önálló intézkedésre jogosultság nem általános, hanem a valóságban, konkrétan megnyilvánuló jogkörben való cselekvést jelentő, azt biztosító alanyi helyzet. Értelemszerűen ezt jelenti valamely intézkedésre jogosultságra vonatkozó és kifejezett mandátum gyakorlása. Ugyanakkor ez alá tartozó egy feladatkör (így egy cég jogügyei) ellátásához biztosított hatáskörnek (a cég jogügyeit ellátók vezetője tevékenységének) gyakorlása, más szóval egy

feladatkör ellátásában betöltött „uralmi”, vezetői megbízás, megbízatás, illetve pozíció. Kétségtelen, hogy az ilyen feltételezi, feltételezheti más - rajta kívülálló - döntési jogkör meglétét, gyakorlását is, azonban ettől az adott feladatkör ekkénti ellátása nem nevezhető önállótlannak, ami egyébként az ellátott tevékenység konkrét kivitelezésében is megnyilvánul. Az önálló intézkedésre jogosultság kérdése esetében abból kell kiindulni, hogy akinek nincs intézkedésre jogosultsága, annak eleve nem lehet önálló intézkedésre jogosultsága sem. Ha azonban egy feladatkörhöz kapott hatáskörben van intézkedésre jogosultság (ami nem feltétlenül kizárólagos döntési jogkört jelent), akkor (a már kifejtettek miatt) körültekintően kell azt vizsgálni, hogy ez a súlyosabb minősítésre adhat-e alapot. Körültekintően kell tehát - és mindig az adott elkövetés ténybeliségéhez mérten, illetve igazodóan - vizsgálni, hogy az egyébként kétségtelen meglévő intézkedési jogkör, és annak önállósága, az adott ügyben jelentőséggel bírt-e, azaz átfordult-e jogellenes célra. Az önálló intézkedésre jogosultság kérdése esetében nem hagyható továbbá figyelmen kívül az sem, hogy az adott szervezeten (cégen) belüli döntési jogkörök gyakorlásának szabályozása valóban egyszemélyi kizárólagos-e, avagy valójában önálló intézkedésre jogosultságok egymás utánóságáról van szó.¹² A pusztán technikai kivitelezői, végrehajtói feladatkört ellátó személyek legfeljebb részesként felelhetnek, de csak akkor, ha tettesi cselekményt előmozdító magatartástöbblet állapítható meg terhükre.

Súlyosabban minősül az (1) és a (2) bekezdésben szabályozott vesztegetés, ha bünszövetségben vagy üzletszerűen követik el. A Btk. 459. § (1) bekezdés 2. pontja szerint **bünszövetség akkor létesül:**

- ha két vagy több személy
- bűncselekményeket
- szervezeten követ el,

---

¹² Kúria Bfv.1918/2017/17. számú határozata

- vagy ebben megállapodik,
- legalább egy bűncselekmény elkövetését megkísérlik,
- de nem jön létre bűnszervezet.

A fogalom értelmezésére - változatlanul - a Legfelsőbb Bíróság által meghozott **IV. számú Büntető Elvi Döntés** ad iránymutatást. Lényege szerint a Btk. a bűnszövetség fogalom meghatározásánál azt értékeli, amikor a közreműködőknek, tehát a bűnszövetség tagjainak a megállapodása több bűncselekmény megvalósítását célozza. A több bűncselekmény megvalósítása irányulhat akár azonos, akár különböző bűncselekmények elkövetésére. Az elvi döntés szerint a bűnszövetség létrejöttének további feltétele, hogy a bűncselekmény alanya akár tettesként, akár részesként két vagy több személy legyen, az elkövetők megállapodása több bűncselekmény elkövetésére irányuljon, továbbá, hogy a megállapodás a cselekmények elkövetését időben megelőzze. A bűnszövetség megállapítása akkor sem kizárt, amikor az elkövetők két vagy több cselekmény megvalósítását határozzák el és kezdik meg vagy fejezik be, de a cselekmények törvényi egységet alkotnak. Megállapítható akkor is a bűnszövetség, ha az elkövetők a tervezett bűncselekmények közül csupán egynek a megvalósításáig, illetve annak a kísérletéig jutottak el. Az előzetes megállapodás - mint a szervezett elkövetés egyik eleme - olyan, a jövőben megvalósítandó bűncselekmények elkövetésére irányuló elhatározást jelent, amely pl. az elkövető következetességét, a végrehajtás jelentősebb körülményeiben, módozataiban megnyilvánuló tervszerűséget (is) felölelheti. Nem zárja ki viszont a bűnszövetség megállapíthatóságát az, ha a végrehajtás módja adott esetben eltér az előzetes megállapodástól, illetve hogy a bűncselekmények végrehajtásának nem minden egyes részletét szervezték meg. Lényeges azonban, hogy a megállapodás már eleve a bűnözésre, vagyis a már említett több bűncselekmény elkövetésére irányuljon. Nem zárja ki továbbá a bűnszövetség megállapítását, hogy az abban részt vevők közül az egyik elkövető

tettes, a másik felbujtó, mivel a felbujtó szándékkiváltó tevékenysége - a megállapodás keretében - megvalósulhat úgy is, hogy a felbujtó később tettesi magatartást nem fejt vagy fejthet ki, erre csak a másik elkövetőt bírja rá.

Az *üzletszerűség* fogalmát a Btk. 459. § (1) bekezdés 28. pontja határozza meg: üzletszerűen követi el a bűncselekményt, aki ugyanolyan vagy hasonló jellegű bűncselekmények elkövetése révén rendszeres haszonszerzésre törekszik. Rendszeres haszonszerzésre irányul, ezért üzletszerű a vesztegetés, ha az előny kérője az első megállapodás során eleve kiköti a számára - működése ellenértékeként - esetenként átadandó pénzösszeg kiszámításának módját, mértékét, majd azt ügyletenként ismétlődően adja vagy ígéri.

A törvényi tényállás (4) bekezdésében került elhelyezésre a nemzetközi viszonylatban elkövetett aktív gazdasági vesztegetés, amelyet hazai viszonylatban elkövetettel azonosan rendel büntetni. A Btk. 300/A. § (2) bekezdésében meghatározott értelmező rendelkezés szerint külföldi gazdálkodó szervezet az a szervezet, amely a személyes joga szerint jogi személyiséggel rendelkezik és az adott szervezeti formában gazdasági tevékenység végzésére jogosult.

A korábbi szabályozáshoz képest lényeges változás, hogy a büntethetőséget megszüntető ok helyett a törvény a büntetés korlátlan enyhítésére vagy mellőzésére ad lehetőséget, az (1) bekezdésben meghatározott alapeset tekintetében, ha az elkövető a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

I.2. A passzív gazdasági vesztegetés

A passzív gazdasági vesztegetés bűncselekmény törvényi tényállását vesztegetés elfogadása alcím alatt a Btk. 291. §-a határozza meg:

291. § (1) Aki gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban jogtalan előnyt kér, avagy a jogtalan előnyt vagy ennek ígértét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Ha az elkövető

a) a jogtalan előnyért a kötelességét megszegi, egy évtől öt évig,

b) az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt bünszövetségben vagy üzletszerűen követi el, két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Ha az elkövető gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy, a büntetés

a) az (1) bekezdésben meghatározott esetben egy évtől öt évig,

b) a (2) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben két évtől nyolc évig,

c) a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben öt évtől tíz évig

terjedő szabadságvesztés.

(4) Az (1)-(3) bekezdés szerint büntetendő az a külföldi gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy, aki az ott meghatározott bűncselekményt követi el.

(5) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

E bűncselekmények **jogi tárgya** szintén a tágabb értelemben vett közélet - gazdasági és társadalmi élet - tisztasága, korrekt, jogszerű működése és az ehhez fűződő közbizalom megóvásának érdeke.

A bűncselekmény **elkövetési tárgya** az aktív gazdasági vesztegetés ellentétes pólusaként természetesen szintén a jogtalan előny.

A passzív gazdasági vesztegetés elkövetési magatartásai:

- a jogtalan előny kérése,
- az előnynek vagy az ígéretének elfogadása, illetve
- az előny kérőjével vagy elfogadójával egyetértés.

Az **előny kérése** az előny adására vonatkozó óhaj kifejezését, a korrupciós kapcsolat kezdeményezését jelenti. A kérésnek az elkövető tevékenységével kapcsolatban (a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében végzett tevékenységével kapcsolatban) kell megvalósulnia. A jogtalan előny kérése történhet az elkövető részére, vagy más számára, szóban vagy írásban közölve, de akár ráutaló magatartással is amennyiben ez a megnyilvánulás egyértelműsíti, hogy az elkövető milyen jogtalan előnyre tart igényt (pl. a két ujjának összedörzsölésével a pénz „egyezményes” jelét mutatja). Az előny kérésével a bűncselekmény ezen fordulata befejezetté válik, ezen fordulat kísérlete kizárt.¹³

Az **előny elfogadása** a jogtalan előny tárgyát képező dolog átvételével, a szolgáltatás igénybevételével (a birtokviszonyok változásával), az előny ígéretének elfogadása pedig az átvételre irányuló beleegyező nyilatkozat kinyilvánításával (azaz a jövőbeli ígért előnyt fogadja el) valósul meg.

---

¹³ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Hatodik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018, 491.o.

Az **előny kérőjével vagy elfogadójával egyetértés**, amikor az elkövető akár kifejezetten, akár hallgatólagosan tudomásul veszi, hogy reá tekintettel harmadik személy kérjen vagy kapjon jogtalan előnyt. Önmagában az nem bűncselekmény, ha valaki a gazdasági szférában egyetért azzal, hogy a kollegája korrupt, mert pl. véleménye szerint e nélkül nem lehet boldogulni. A kifejezett vagy hallgatólagos egyetértésnek a passzív gazdasági vesztegető és a harmadik személy (az előny kérője vagy elfogadója) között kell létrejönnie.

A bűncselekmény **alanya** a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy. A gazdálkodó szervezet és a részére vagy érdekében tevékenységet végző személy meghatározására az aktív gazdasági vesztegetés elemzésénél kifejtettek irányadóak. A bűncselekmény alanyának nemcsak a szervnél munkaviszonyban álló személyt, hanem olyan személyt is érteni kell, aki munkaviszonyra jellemző sajátosságokat mutató jogviszony keretében fejt ki tevékenységét (BH 2012.11.).

A bűncselekmény csak **szándékosan** követhető el. Az elkövető tudatának ki kell terjednie az előny és a tevékenysége közötti kapcsolatra.

A bűncselekmény - súlyosabban fenyegetett - **minősített esete**, ha az elkövető a jogtalan előnyért a:

- kötelességét megszegi,

A bűncselekmény minősített esetei:

a kötelesség tényleges megszegése,
bűnszövetségben, vagy
üzletszerűen követik el a bűncselekményt,
az elkövető önálló intézkedésre jogosult.

A *kötelességszegés* tekintetében az aktív gazdasági vesztegetésénél írtak irányadóak. Kiemelendő, hogy a gazdálkodó szervezet dolgozója a munkaviszonyból, megbízásból adódó feladatát kétségkívül oly módon köteles teljesíteni, hogy annak eredményeként az őt alkalmazó társaság a lehető legkedvezőbb helyzetbe kerüljön. Merőben más a helyzet azonban akkor, amikor a szervezet dolgozója ténykedésével összefüggésben terjeszt elő maga - vagy más számára - olyan vagyoni, személyes előnyt jelentő igényt, amely az adott jogviszonyba nem tartozik bele, és ebből következően a gazdasági életben szokásos alku tárgya nem lehet. E magatartás nem pusztán a gazdasági élet etikai normáit sérti, hanem egyben jogellenes is; a kötelességének ilyen előny adásához feltételül szabott teljesítése pedig egyben kötelességszegésnek is minősül.

A *bűnszövetség* és *üzletszerűség* kapcsán szintén a Btk. 290. § kapcsán írtak jelen törvényi tényállás tekintetében is azonosak.

A Btk. a vesztegetés elfogadása büntette körében a gazdálkodó szervezet **önálló intézkedésre jogosult dolgozóját**, tagját, mint speciális alany elkövetőt nevesíti, súlyosabb jogkövetkezményeket fűzve ehhez; a korábbi törvény szerinti két külön tényállásban szereplő passzív gazdasági vesztegetést egy tényállásba vonja össze, mivel a gazdálkodó szervezet, egyesület részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személy által elkövetett passzív gazdasági vesztegetés valójában a passzív gazdasági vesztegetés minősített esete. Az önálló intézkedésre jogosultság tekintetében az aktív gazdasági vesztegetés kapcsán írtak itt is alkalmazandók. A joggyakorlatból kiemelendő a Fővárosi Ítéltábla a vesztegetés súlyosabban minősülő esetének megállapíthatósága kapcsán kifejtett azon álláspontja, mely szerint:

az őrző-védő kft. alkalmazásában lévő biztonsági őr nem tekinthető önálló intézkedésre jogosult személynek. Nem irányítja ugyanis a szervezet működését, a szervezettel kapcsolatba kerülő személyeket érintő lényeges kérdésekben nem

dönt akkor sem, amikor annak a munkaköri kötelezettségének tesz eleget, hogy felderíti a lopási szándékkal üzletbe lépő személyeket, tettenérés esetén pedig intézkedést kezdeményez velük szemben. A munkavégzésére irányadó ezen előírás olyan követelményt támaszt vele szemben, amelyre egyébként bárki jogosult: a feljelentés megtétele, a tetten ért személy elfogása ugyanis jogszabályi felhatalmazás alapján mindenkit megillető jog.¹⁴

A törvényi tényállás (4) bekezdésében került elhelyezésre a nemzetközi viszonylatban elkövetett passzív gazdasági vesztegetés, amelyet hazai viszonylatban elkövetéssel azonosan rendel büntetni.

Az aktív gazdasági vesztegetésnél szabályozottakkal azonos módon a törvény a büntetés korlátlan enyhítésére vagy mellőzésére ad lehetőséget, az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja. A passzív vesztegetőnél további feltételként megjelent, hogy a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja.

I.3. Befolyás vásárlása

A befolyással üzérkedés szabályozásával kapcsolatban a Magyarország harmadik körös országértékelése során a következő elemzést és ajánlást fogalmazta meg:

---

¹⁴ Fővárosi Ítéltábla 3.Bf. 232/2014/18.

"A GET elfogadja azt a magyar álláspontot, amelyet úgy tűnik az ítélkezési gyakorlat is alátámaszt, és amely szerint a Büntető Törvénykönyv aktív vesztegetésre vonatkozó rendelkezései magukban foglalják azt az elemet, hogy a befolyással üzérkedő az előnyt szándékosan a befolyásolt hivatalos személynek juttatja. A GET egyetért azzal, hogy az aktív vesztegetésre vonatkozó rendelkezéseket ebben az esetben az aktív befolyással üzérkedésre is alkalmazni lehet. Ez a helyzet azonban nem az egyetlen előfeltétele vagy feltétele az Egyezmény 12. cikkében¹⁵ meghatározott aktív befolyással üzérkedés megvalósulásának. Nem feltétel ugyanis, hogy a hivatalos személyt a befolyással üzérkedő megvesztegesse; a döntéshozó hivatalos személyre gyakorolt (állított vagy tényleges) jogtalan befolyásolás különbözhet az (ígért) jogtalan előnytől. A GET álláspontja szerint a korábbi Btk. 253. §-a és 258/B. §-a [Btk. 293. §] nem vonatkozik az aktív befolyással üzérkedés minden formájára, mivel a korábbi Btk. 253. §-ában [Btk. 293. §] szereplő "hivatalos személy működésével kapcsolatban, neki vagy reá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér" megfogalmazás korlátozottabb hatállyal bír, mint az Egyezmény 12. cikke. Nem minden, az országlátogatáson résztvevő személy osztotta azt a magyar álláspontot, amely szerint a jelenlegi jogszabályok a befolyással üzérkedés minden formáját lefedik, és úgy tűnik, hogy ezt az ítélkezési gyakorlat sem támasztja alá [lásd Fővárosi Bíróság 15.B.981/2003/34.]. Következésképpen, a GET úgy ítéli meg, hogy nem megalapozott az az állítás, amely szerint a magyar büntetőjogi szabályozás az aktív befolyással üzérkedés minden lehetséges esetét lefedi, mint ahogyan azt az Egyezmény 12. cikke megkívánja. A GET ajánlása szerint ezért biztosítani kell,

---

¹⁵ Az ET Korrupció elleni büntetőjogi egyezményének hivatkozott 12. cikke:

"Befolyással üzérkedés:

Mindegyik Szerződő Fél megteszi azokat a jogalkotási és egyéb intézkedéseket, amelyek ahhoz szükségesek, hogy - belső jogával összhangban - szándékos elkövetés esetén bűncselekménnyé nyilvánítsa, ha ellenszolgáltatásként jogtalan előnyt ígérnek, adnak vagy ajánlanak fel közvetlenül vagy közvetve olyan személynek, aki azt állítja vagy megerősíti, hogy képes jogtalan befolyást gyakorolni a 2., a 4-6, és a 9-11. cikk szerinti személy döntéshozatalára, függetlenül attól, hogy az előnyt számára vagy másnak ígérnek, adják, illetőleg ajánlják fel; ugyanígy bűncselekménnyé nyilvánítsa az ellenszolgáltatásként járó ilyen előny kérését, elfogadását, valamint ígéretének vagy ajánlatának elfogadását; tekintet nélkül arra, hogy tényleg befolyást gyakorolt-e, illetőleg arra, hogy a feltételezett befolyás elérte-e a kívánt eredményt."

hogy az aktív befolyással üzérkedésre vonatkozó magyar büntetőjogi szabályozás teljes mértékben megfeleljen a Korrupcióról szóló Büntetőjogi Egyezmény 12. cikkében foglalt rendelkezéseknek."

A Legfelsőbb Bíróság BKv 13. számú véleménye a korábban hatályos Btk. 256. § (2) bekezdés a) pontja [Btk. 299. § (2) bekezdés a) pont] tekintetében fejtette ki: Aki másnak vagyoni vagy nem vagyoni előnyt azért ad, hogy ügyének kedvező elintézése céljából azt az eljáró hivatalos személynek juttassa: hivatali vesztegetés (korábbi Btk. 253. § - [Btk. 293. §]) miatt vonható felelősségre, abban az esetben is, ha az előny átvevője csupán állította, illetve csupán azt a látszatot keltette, hogy hivatalos személyt fog megvesztegetni; s így az átvevő cselekménye a Btk. 256. §-a (2) bekezdésének a) pontja szerint hivatali befolyással üzérkedés büntettének minősül." A szóban forgó kollégiumi vélemény közzététele óta azonban a jogszabályi környezetben jelentős változások következtek be. Elsőként 2012. évi január hó 1. napjától az 1978. évi IV. törvény közélet tisztasága elleni bűncselekmények körébe új törvényi tényállás került, befolyás vásárlása címmel. Márpedig ez a vizsgált hivatali vesztegetés büntettségéhez képest speciális, éppen azzal, hogy a tulajdonképpeni "aktív vesztegető" az előnyt olyan személynek (közvetlenül neki, vagy reá tekintettel másnak) adja, illetve ígéri, aki csupán állítja, hogy hivatalos vagy gazdálkodás körében eljáró személyt befolyásol. E törvényi tényállás specialitását az adja, hogy - szemben a vesztegetéssel - valójában nincs "passzív vesztegető". Időközben, 2013. évi július hó 8. napjától kezdődően a 13/2007. BK vélemény is hatályon kívül helyezésre került, az abban foglaltakat a Kúria már nem tartotta fenn.¹⁶

Az új Btk. tehát a Korrupcióról szóló Büntetőjogi Egyezmény és a GRECO III. körös országértékelése alapján új tényállásként a 298. §-ban beiktatta a befolyás

---

¹⁶ Lásd! Pécsi Ítéltábla Bf.I.446/2013/18.

vásárlása bűncselekményt. A 298. § és a 299. § szerinti befolyással üzérkedés tényállásai ugyanazon kapcsolat két oldalát szabályozzák, azaz a befolyással üzérkedő és az őt ezzel megbízó, befolyást vásárló személy magatartását:

298. § (1) Aki

a) olyan személynek, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, vagy

b) olyan személyre tekintettel, aki arra hivatkozik, hogy hivatalos személyt befolyásol, másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(1a) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki magát hivatalos személynek kiadó személy részére vagy rá tekintettel másnak jogtalan előnyt ad vagy ígér.

(2) Aki az (1) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(3) Az (1) bekezdés szerint büntetendő, aki az (1) és (1a) bekezdésben meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

(4) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

A törvényi tényállás (2) bekezdése rendeli büntetni a befolyás vásárlását a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban, mégpedig a hivatali befolyás vásárlásával szemben enyhébben büntetendő, privilegizált esetként, ebben az esetben vétséget állapítva meg.

A bűncselekmény védett **jogi tárgya** a közélet tisztasága, a hivatalos személy és a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy befolyástól mentes döntése.

A bűncselekmény **elkövetési tárgya** ebben az esetben is a jogtalan előny, melyre a korábban kifejtettek irányadóak.

A bűncselekmény *elkövetési magatartásai* az *előny adása vagy ígérete*, de annak a személynek :

- aki arra hivatkozik, hogy gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személyt befolyásol,
- vagy olyan személyre tekintettel, aki arra hivatkozik, hogy gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személyt befolyásol.

Azaz ebben az esetben is a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy tevékenységével kell összefüggésben állnia a jogtalan előny adásának vagy ígéretének, mint ahogyan a vesztegetés esetében.

A befolyás vásárlásával a korrupciós folyamatban megjelenik egy harmadik személy, aki mintegy beékelődik a befolyásolni hivatkozott gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző (ügydöntő személy) és az „ügyfél” közé. A bűncselekmény tehát ezen harmadik személy irányába valósul meg. A **befolyásolás** tudatos ráhatást jelent a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személy magatartását megelőző akaratelhatározásra annak érdekében, hogy ne kizárólag a jogi előírások, munkaköri és egyéb szabályok alapján járjon el, ne kizárólag a gazdálkodó szervezet érdekeit képviselje, hanem olyan szempontokat is vegyen figyelembe – mégpedig értelemszerűen a befolyást vásárló érdekeinek megfelelően- amely szempontok egyébként a gazdasági, üzleti, pénzügyi döntés meghozatalakor nem érvényesülhetnek. A befolyásolás lehet közvetlen, de lehet közvetett is, azaz

irányulhat (ténylegesen vagy hivatkozásként) olyan személyre, akinek viszont a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynél van befolyása. Az szinte közömbös, mire hivatkozással állítja az elkövető, hogy gazdálkodás körében eljáró személyt befolyásolni tudja; ez alapulhat rokoni vagy baráti kapcsolat állításán vagy akár tényén is, de bármilyen más lekötelezettség vagy alá-fölé rendeltségi viszonyon is.

E befolyás lehet valódi, de lehet színlelt, az „ügyfelet” megtévesztő.

Ha az befolyást áruba bocsátó elkövető „csak” színleli, hogy befolyásol, a bűncselekmény akkor is megvalósul, a lényeg, hogy az „ügyfél” a színlelt befolyást létezőnek higgye. A befolyásolásra hivatkozásnak nem kell kifejezettnek lennie, de feltétel, hogy az félreérthetetlen legyen.

Amennyiben a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személynek a passzív vesztegető cselekményéről tudomása van, az aktív vesztegető cselekménye a Btk. 291. §-a szerinti vesztegetés elfogadásának minősül.

A bűncselekmény **alanya** bárki lehet.

A befolyás vásárlása bűncselekmény csak **szándékosan** követhető el, a szándékosság megállapításának nélkülözhetetlen feltétele, hogy az elkövető tudatának át kell fognia a befolyással üzérkedőnek a gazdálkodás körében működő (vagy hivatalos) személynek az előnyért történő befolyásolásra hivatkozását, és az előnyt ennek érvényesítése céljából adja vagy ígéri. A befolyást vásárló tudattartama véleményem szerint nem lehet irreleváns. E körben

álláspontomat részletesen kifejtettem a színlelet befolyásolási képességgel kapcsolatban megjelent publikációmban.¹⁷

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának büntetőjogi tankönyve szerint:

„A bűncselekmény csak szándékosan és célzatosan követhető el. Az elkövető tudatának át kell fognia a befolyással üzérkedőnek a hivatalos vagy gazdálkodás körében működő személynek az előnyért történő befolyásolásra hivatkozását (az arra történő ajánlkozását vagy vállalkozását), és az előnyt ennek érvényesítése céljából adja vagy ígéri.”¹⁸ Ezzel egyező álláspontot képviselnek a Pécsi Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának oktatói is.¹⁹

Az ELTE és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem jogi karán használt büntető anyagi jogi tankönyve alapján a leendő jogászoknak azt tanítják:

„E befolyás lehet valódi, de lehet színlelt, az „ügyfelet” megtévesztő. Ha az elkövető „csak” színleli, hogy hivatalos személyt befolyásol, a bűncselekmény akkor is megvalósul, a lényeg, hogy az „ügyfél” a színlelt befolyást létezőnek higgye. A bűncselekmény egyenes szándékkal valósítható meg, jogtalan előny adása vagy ígéretének célja, hogy a hivatalos személy befolyásolására sor kerüljön.”²⁰

A Nemzeti Közszolgálati Egyetem Rendészettudományi Karának hallgatói ezt tanulják:

„A bűncselekmény szándékos bűnösségű. *Az elkövető tudata átfogja, hogy az általa szolgáltatott, vagy ígért előny fejében a befolyással üzérkedő személy az (1)*

---

¹⁷ Csontos Zsolt: Színlelt befolyásolási képesség: lényeges, hogy az „ügyfél” létezőnek hiszi?, Büntetőjogi Szemle 2017/2.

¹⁸ Karsai Krisztina, Szomora Zsolt, Vida Mihály, Anyagi büntetőjog Különös Rész II., 47. oldal, Iurisperitus Bt., Szeged, 2013.

¹⁹ Lásd! Tóth Mihály, Nagy Zoltán, Magyar Büntetőjog Különös Rész, 305. oldal, Osiris Kiadó, Budapest, 2014.

²⁰ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál, Büntetőjog II. Különös Rész, 488. oldal, Negyedik kiadás, 2015.

bek. esetében hivatalos személyt, a (2) bek. esetében *gazdálkodó szervezet vagy egyesület részére vagy érdekében tevékenykedő személyt befolyásol az elkövető számára kedvező döntés meghozatalára.*²¹

A szakirodalom az egyetemeken oktatókkal megegyezően rögzíti:

*„A bűncselekmény kizárólag egyenes szándékkal követhető el. Az elkövető tudatának ki kell terjednie arra, hogy az előnyt vagy az ígéretét hivatalos, külföldi hivatalos, illetve gazdálkodó szervezet, egyesület részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban, annak a harmadik személy általi befolyásolása végett adja a befolyásolásra hivatkozónak, vagy rá tekintettel másnak.”*²²

Látható, hogy a jogelmélet teljesen egységes ebben a kérdésben. A befolyásolás vásárlását csak szándékosan, ezen belül is kizárólag egyenes szándékkal lehet elkövetni. Az elkövető tudatának arra kell kiterjednie, hogy a befolyással üzérkedőnek a *gazdálkodás körében működő* (vagy hivatalos) személynek az előnyért történő befolyásolásra hivatkozik (erre ajánlkozik vagy vállalkozik), és *az előnyt ennek érvényesítése céljából adja vagy ígéri. Ebből következik, hogy a célzatos, szándékos tudattartam nélkül a bűncselekmény nem valósítható meg.*

A jogalkotó a külföldi gazdasági szervezetek vonatkozásában nem rendelte büntetni a cselekményt, szemben a vesztegetés esetében írtakkal.

A büntetés ebben az esetben is korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1)-(2) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság

---

²¹ Blaskó Béla, Miklós Irén, Pallagi Anikó, Polt Péter, Schubauer László, Büntetőjog, 397. oldal, Budapest, Rejtjel Kiadó, 2013.

²² Hegedűs István, Juhász Zsuzsanna, Karsai Krisztina, Katona Tibor, Mezőlaki Erik, Szomora Zsolt, Törő Sándor, Kommentár a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvényhez, CompLex Jogtár

tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, és az elkövetés körülményeit feltárja.

Az elhatárolási kérdések közül kiemelendő, hogy több ügyben ugyanazon befolyásnak az érvényesítése bűnhalmazatot létesít.

I.4. Befolyással üzérkedés

Az új Btk. szerinti tényállás ma már teljesen igazodik a vesztegetés tényállásához, hiszen az előny kérése és elfogadása mellett büntetendő az ígéret elfogadása is, valamint a tényállás kiegészült a „rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért az előny kérőjével vagy fogadójával egyetért” fordulattal:

A jelenleg hatályos Btk. 299. § (1) bekezdése határozza meg a hivatali befolyással üzérkedés büntett alapesetét:

299. § (1) Aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más számára jogtalan előnyt kér, a jogtalan előnyt vagy ennek ígéretét elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) A büntetés két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztés, ha az elkövető

- a) azt állítja vagy azt a látszatot kelti, hogy hivatalos személyt veszteget,
- b) hivatalos személynek adja ki magát, vagy
- c) a bűncselekményt üzletszerűen követi el.

(3) Aki az (1) bekezdésében meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személlyel kapcsolatban követi el, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(4) A büntetés büntett miatt három évig terjedő szabadságvesztés, ha a (3) bekezdésben meghatározott bűncselekményt gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követik el.

(5) Az (1) és (2) bekezdés szerint büntetendő, aki az ott meghatározott bűncselekményt külföldi hivatalos személlyel kapcsolatban követi el.

(6) A büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

A befolyással üzérkedés **jogi tárgya** változatlanul a közélet tisztasága, a hivatalos (más esetben a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző) személy befolyásolástól mentes döntése.

A törvényi tényállás (3)-(4) bekezdése privilegizált esetként szabályozza a gazdasági befolyással üzérkedés elkövetését.

A bűncselekmény **elkövetési magatartása**: az elkövető arra hivatkozással kér jogtalan előnyt vagy a jogtalan előny vagy ennek ígéretének elfogadja, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével vagy elfogadójával egyetért, hogy a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző személyt befolyásol. A befolyásolás tekintetében a befolyás vásárlása esetében írtak értelemszerűen azonosak jelen bűncselekmény esetében is. A jogtalan előnyt kérése, elfogadása, vagy ennek ígéretének elfogadása, illetve a rá tekintettel harmadik személynek adott vagy ígért jogtalan előny kérőjével

vagy elfogadójával egyetértés tekintetében a korábban kifejtettek jelent tényállás tekintetében is azonosak.

Az elkövetési magatartás „aktív” oldala, azaz más előnyben részesítése arra tekintettel, hogy hivatalos személyt befolyásol, nem befolyással üzérkedést valósít meg, hanem a Btk. 298. §-ba beiktatott befolyás vásárlása bűncselekményt. Ha azonban az illető az előnyt abban a tudatban nyújtja, hogy az részben vagy egészben megvesztegetésére szolgál, más bűncselekményt - konkrétan aktív vesztegetést - elkövethet.

Ha ugyanabban az ügyben az elkövető és az előnyt nyújtó között a kapcsolat folyamatos és a törvényben meghatározott elkövetési tevékenység akként ismétlődik, hogy újabb összegek kérése, elfogadása vagy részösszegek átadása, illetve a már korábban kért összegek későbbi elfogadása történik, akkor a cselekményt az utolsó elkövetési magatartás tanúsításának az időpontjában kell befejezettnek tekinteni.²³

A befolyás vásárlása kapcsán elemeztem a befolyást vásárló (aktív befolyással üzérkedő) tudati oldalán szükséges tényezőket, azaz, hogy a lényeg, hogy az ügyfél a színlelt befolyásolást létezőnek higgye.

Ugyanakkor a befolyás vásárlása tényállása megszületése előtti bírói joggyakorlat köréből kiemelhetőek olyan eseti döntések, amelyek nem tulajdonítottak jelentőséget az ügyfél tudattartamának.

A Fővárosi Ítéltábla 2.Bf.47/2009/18. számú jogerős döntésében az alábbi jogi álláspontra helyezkedett:

---

²³ BH 2007.402.

„Az ítéltábla nem osztotta a védelem álláspontját, amely szerint a befolyással üzérkedés törvényi tényállása megvalósulásának feltétele, hogy színlelt befolyás esetén is elhiggyék, az ajánlattévő képes az ígéretét teljesíteni. Másként fogalmazva az ügyfél tudattartalmát valóságos befolyásolás lehetősége kell jellemezze akkor is, ha valójában az elkövető csupán színleli a befolyásolás lehetőségét. A befolyással üzérkedés bűncselekménye körében a törvény a hivatali élet tisztaságát részesíti messzemenő védelemben, mert a társadalomra már az is káros következmény, ha valaki a hivatali működés tisztaságát a köz érdekét veszélyeztető előny ígéretével támadja. A Btk. 256. § (1) bekezdésben foglalt befolyással üzérkedés büntettét elköveti, aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga, vagy más részére előnyt kér, vagy elfogad. Az irányadó tényállás szerint a vádlott telefonon azt állította volt rabtársa szüleinek, hogy bírósági és egyéb hivatalos kapcsolatain keresztül el tudja érni a fiuk ügyének kedvező elbírálását és hogy kiengedjék az előzetes letartóztatásból. Közbenjárásáért összesen 2 millió Ft-ot kért. Az ítéltábla álláspontja szerint a vádlott magatartása kimerítette a befolyással üzérkedés bűncselekményének valamennyi tényállási elemét. Az állandó bírói gyakorlat szerint a büntett befejezettségéhez elegendő az előnynek a valódi vagy színlelt befolyásolás érvényesítése céljából történő kérése, vagy elfogadása. A befejezett befolyással üzérkedésnek nem tényállási eleme a befolyásolási látszat fenntartása. (BH 1989/176., BH 1997/569., BH 1999/248.) Amennyiben pedig az elkövető oldaláról az előny kérésével a bűncselekmény befejezetté válik, már ezen kívül eső kérdés annak vizsgálata hogy az ügyfél milyen tudattartalommal bírt. A hivatali befolyás ugyanis lehet valódi, vagy akár színlelt is, ennek természetét sem ismeri mindig az ügyfél. Ugyanígy nincs jelentősége annak sem az előnyt kérő oldaláról, hogy akitől az előnyt kérte, az mennyiben adott hitelt az ígért befolyásolás lehetőségének, és ennek tudatában miként cselekedett. Az előzőekből következően az „ügyfél” tudattartalmának, illetve magatartásának a vádlott büntetőjogi felelőssége szempontjából nincs jelentősége.”

A Pécsi Törvényszék B.34/2013/53. számú jogerős ítéletében ezzel azonos anyagi jogi álláspontra helyezkedett:

„Tanú 3 tanú már a feljelentésében is hangsúlyozta azt, hogy őneki nem állt szándékában ezen pénzösszeget átadni, majd a tárgyaláson akként nyilatkozott, hogy ő nem gondolta komolynak ezt az elintézt, és - ahogy tanú 1 tanú előtt is nyilatkozott - arra gondolt, hogy a pénzt akarják csak megszerezni. Annak azonban, hogy tanú 3 tanú nem hitte el az I. r. vádlott által előadottakat, a bűncselekmény megvalósulása szempontjából jelentősége nincs. A Btk. 256. § (1) bekezdése szerint a befolyással üzérkedés büntettének alapesetét az követi el, aki arra hivatkozással, hogy hivatalos személyt befolyásol, a maga vagy más részére jogtalan előnyt kér vagy elfogad. Az I. r. vádlott cselekménye már azzal befejezetté vált, hogy a jogtalan előnyt kérte. ...”

Ezzel ellentétes jogi álláspontra helyezkedett a Tolna Megyei Bíróság 8. B. 147/2007/58. számú döntésének meghozatala során:

„Mindemellett a vádbéli bűncselekmény *lényeges eleme, hogy az ügyfél a vesztegetést vagy annak látszatát létezőnek higgye*. A tényállásból - sőt magából a sértetti előadásból - azonban nem ez, hanem ellenkezője következik, hiszen a sértett a vádlott kérését, minthogy azt komolytalannak ítélte nem teljesítette, problémáját attól függetlenül teljesen önállóan, korrupció nélkül oldotta meg. Felvetődhet ugyanakkor, hogy a vádlottak saját jogtalan haszonszerzésük reményében tanú tévedésbe ejtésével kívántak pénzt szerezni. A csalás törvényi tényállása az ellen kíván védelmet nyújtani, hogy másnak tévedését haszonszerzési célból kihasználhassák. A tévedés és a károkozás közt okozati kapcsolatnak kell fennállnia, a konkrét elkövetési magatartás pedig a megtévesztés kell legyen. A megtévesztés tévedésbe ejtéssel, vagy tévedésben tartással egyaránt megvalósulhat. Amennyiben az erre irányuló sértetti nyilatkozatokat elfogadnánk, akkor látható, hogy tanú az első pillanattól kezdve

nem vette komolyan az I. r. vádlott pénzátadásra vonatkozó instrukcióit, ugyanakkor alappal hitt abban, hogy apja személyes ismeretségére tekintettel valóban segíteni tud a tartozása átütemezésében vagy akár részleges törlésében is. A megyei bíróság a fent kifejtett indokok alapján I. rendű és V. rendű vádlott büntetőjogi felelősségét bírói bizonyossággal megállapítani sem a terhükre rótt, sem eltérő minősítést eredményező bűncselekményben nem tudta, így őket az ellenük emelt 1-1 rb. társtettesként elkövetett befolyással üzérkedés büntettének vádja alól bizonyítottság hiányában fel kellett, hogy mentse.”

Új gondolatként fejti ki prof. dr. Gál István László, hogy:

„Nagyon fontos továbbá az is, hogy álláspontunk szerint *a múltban állítólagosan megvalósult bármilyen befolyásolásra hivatkozás szintén nem tényállásszerű*, hiszen a tényállásban a „befolyásol” szerepel, nem pedig „befolyásolt”. Tehát ez a bűncselekmény múltbeli befolyásolásra hivatkozással nem valósulhat meg nézetünk szerint, de vizsgálni kell, hogy más korrupciós bűncselekmény megvalósult-e, megtörtént-e a befolyásolás a múltban stb.”²⁴ A leginkább dogmatikus, elméletileg alaposan kidolgozott szegedi irányzatot kicsit bővebben is idézem: „Az előny kérésének, elfogadásának a befolyásolásra hivatkozással összefüggésben állónak kell lennie, és annak folyamatában kell megvalósulnia. Csupán annak kell kitűnnie, akár a szituációból következően hallgatólagosan is, hogy a befolyás érvényesítése nem ingyenes, hanem ellenszolgáltatásért történik. Ez esetben közömbös, hogy az előny konkretizálására a befolyás érvényesítése után kerül-e sor, s ugyancsak közömbös az is, hogy a befolyás érvényesítéséért való kérés, elfogadás az ügy háttérében húzódó hivatalos eljárás (az ügy elintézése) előtt vagy után történt-e. *Egyébként az utólagos kérés, ill. elfogadás*

---

²⁴ A Büntető törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény Nagykommentárja, Opten Informatikai Kft., Budapest, 2016., (szerk: Polt Péter) 930. o.

*nem valósít meg bűncselekményt, még akkor sem, ha az korábban egyértelműen szívességből, ingyenesen tett befolyás érvényesítésére hivatkozással történik.*²⁵

A hivatkozott elméleti szakirodalmi álláspontot ma is változatlanul mondható, a Szegedi Tudományegyetemen ma is így oktatják: „Az előny kérésének, az előny vagy ígéretének elfogadásának, a befolyásra hivatkozással oksági összefüggésben állónak kell lennie, de nem szükséges az előny mértékének előzetes meghatározása. Például, hogy mit, illetve hány forintot fog kérni vagy kapni, és annak folyamatában kell megvalósulnia. Csupán annak kell kitűnnie – a szituációból következően akár hallgatólagosan is –, hogy a befolyás érvényesítése nem ingyenes, hanem korrupciós ellenszolgáltatásért történik. *Egyébként az befolyásnak előny nélküli (szívességi) érvényesítése után az utólagos kérés, illetve elfogadás nem valósít meg bűncselekményt, még akkor sem, ha az korábban egyértelműen szívességből, ingyenesen tett befolyás érvényesítésével kapcsolatosan elvárható „hálára” hivatkozással történik.*”²⁶ Csupán a teljesség kedvéért jelzem, hogy mindezt az érvelést egyébként a régebbi, 1970-es 80-as évekből származó szakirodalom is megerősíti.²⁷ Edvi Illés Károly már 1909-ben leírta, hogy

”Nem bünteti tehát a törvény a közhivatalnokot, aki a féltől a hivatalos teendő teljes bevégezte után és előzetes ígéret nélkül ajándékot fogad el.”²⁸

---

²⁵ Horváth Tibor, Kereszty Béla, Maráz Vilmosné, Nagy Ferenc, Vida Mihály, A magyar büntetőjog Különös Része 403. oldal, Korona Kiadó, Budapest, 1999.

²⁶ Karsai Krisztina, Szomora Zsolt, Vida Mihály, Anyagi büntetőjog Különös Rész II., 49. oldal, Iurisperitus Bt., Szeged, 2013.

²⁷ „Szükséges azonban a befolyás érvényesítése és az előny között fennálló kapcsolatot vizsgálni. Ez a kapcsolat abban áll, hogy az előny a befolyásolás érvényesítésének az ellenszolgáltatása. Tehát a bűncselekmény akkor állapítható meg, ha a befolyás érvényesítése előre az előnyhöz, mint ellenszolgáltatáshoz volt kötve. A már érvényesített befolyásért előre ki nem kötött, csupán utólag nyújtott előny bűncselekményt nem valósít meg.” (Lásd! Bogdál-Bodrogi-Erdősy-Fonyó-Gál-Gáspár-Kovács-Pintér-Wéber: Magyar Büntetőjog különös rész, 331. oldal., BM Könyvkiadó, 1981.)

²⁸ Edvi Illés Károly dr.: A magyar Büntető törvénykönyv Magyarázata Első Kötet, 600.o., Révai Testvérek Irodalmi Intézete, Budapest, 1909.,

Minősített eset valósul meg, ha az elkövető a gazdálkodó szervezet részére vagy érdekében tevékenységet végző, önálló intézkedésre jogosult személlyel kapcsolatban követi el az elkövetési magatartást. Az önálló intézkedésre jogosult személy megítélésével kapcsolatban a vesztegetésnél kifejtettek irányadóak.

Több ügyben ugyanazon befolyásának az érvényesítése *bűnhalmazatot* létesít, függetlenül attól, hogy ugyanazon személyektől történik-e az előny kérése.²⁹ A Legfelsőbb Bíróság Bfv.I.133/2009/5 számú határozatában rámutatott a következőkre:

„A befolyással üzérkedés a Btk. 256. §. (2) bekezdés a) pontjában meghatározott minősített esete a csalás törvényi tényállásához képest *speciális törvényi tényállás*. A befolyással üzérkedés ugyanis – a hivatalos személy megvesztegetésének valótlan állítása vagy az ilyen látszat keltésének folytán-szükségképpen feltételezi a másik fél tévedésbe ejtését, továbbá magában foglalja a csalás törvényi tényállás elemeit, így a jogtalan haszonszerzés célzatát, valamint a károkozást is. A két bűncselekmény bűnhalmazata ekként látszólagos, ezért a speciális törvényi tényállás szerint bűncselekménynek kell a cselekményt minősíteni.”³⁰ Ha az előny kérését később az előny elfogadása követi, a cselekmény természetes egység marad. Az ismételt kérés (elfogadás) ugyanabban az ügyben folytatólagos egység lehet akkor is, ha az elkövető az ügy több érdekeltjétől kapja (fogadja el) az előnyt. [BJD 2783.]

A befolyással üzérkedés felderítési hatékonyságának növelése érdekében büntetés korlátlanul enyhíthető - különös méltánylást érdemlő esetben mellőzhető - az (1) és (3) bekezdésben meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben, ha a bűncselekményt, mielőtt az a hatóság tudomására jutott volna, a hatóságnak

---

²⁹ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Hatodik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018, 504.o.

³⁰ BH2009.346.

bejelenti, a kapott jogtalan vagyoni előnyt vagy annak ellenértékét a hatóságnak átadja, és az elkövetés körülményeit feltárja.

I.5. A korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása

A korrupciós bűncselekmények üldözése terén érvényesítendő zéró tolerancia érdekében büntetendő a vesztegetés feljelentésének elmulasztása valamennyi korrupciós bűncselekmény esetében.

300. § (1) Az a hivatalos személy, aki e minőségében hitelt érdemlő tudomást szerez arról, hogy még le nem leplezett vesztegetést, vesztegetés elfogadását, hivatali vesztegetést, hivatali vesztegetés elfogadását, vesztegetést bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadását bírósági vagy hatósági eljárásban, befolyás vásárlását vagy befolyással üzérkedést követtek el, és erről a hatóságnak, mihamarabb, nem tesz feljelentést, bűntett miatt három évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

(2) Korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása miatt az elkövető hozzátartozója nem büntethető.

A bűncselekmény védett **jogi tárgya** a korrupciós bűncselekményekkel egyezően a közélet, a gazdasági és a társadalmi kapcsolatok tisztasága.

A bűncselekmény **elkövetési magatartása** tiszta mulasztásos bűncselekményként a feljelentés elmulasztása. A feljelentési kötelezettség a még le nem leplezett vesztegetésre, vesztegetés elfogadására, hivatali vesztegetésre, hivatali vesztegetés elfogadására, vesztegetésre bírósági vagy hatósági eljárásban, vesztegetés elfogadására bírósági vagy hatósági eljárásban, befolyás vásárlására

vagy befolyással üzérkedésre vonatkozik; azaz csak az olyan korrupciós cselekményre, amely még nem jutott a hatóságok tudomására. A "tudomásszerzés" akkor hitelt érdemlő, ha közvetlen, személyes észlelésen alapul, mégpedig a hivatalos személyi minőségben tudomásra jutott tényeket, adatokat kell a hatóság tudomására hozni.

Az elkövetés időpontjaként a jogalkotó a „mihelyt teheti” meghatározást adta. Ennek pontos tartalmát nyilvánvalóan a joggyakorlat fogja megadni, nyelvtani értelmezéséből az következik, hogy a tudomásszerzést követő első lehetséges időpontban feljelentést kell tennie.³¹

Hivatalos személynek a Btk. 459. § (1) bekezdés 11. pontjában felsoroltak minősülnek.

A bűncselekmény csak **szándékosan** követhető el.

Az elkövető hozzátartozója a korrupciós bűncselekmény feljelentésének elmulasztása miatt nem büntethető. A hozzátartozó fogalmát a Btk. 459. § (1) bekezdés 14. pontja határozza meg.³²

---

³¹ Belovics Ervin, Molnár Gábor Miklós, Sinku Pál: Büntetőjog II. Különös Rész, Hatodik, hatályosított kiadás, HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2018, 505.o.

³² Btk. 459. § (1) bekezdés 14. pont.

14. hozzátartozó:

- a) az egyeneságbeli rokon és ennek házastársa vagy élettársa,
- b) az örökbefogadó és a nevelőszülő (ideértve az együtt élő mostohaszülőt is), az örökbe fogadott és a nevelt gyermek (ideértve az együtt élő mostohagyermeket is),
- c) a testvér és a testvér házastársa vagy élettársa,
- d) a házastárs, az élettárs,
- e) a házastárs vagy az élettárs egyeneságbeli rokona és testvére;